

mei
2013

Muurklimmen

Veiligheidsgids
Organisatie van actieve
ontspanningsevenementen
Muurklimmen (Klimmen op artificiële
klimstructuren-AKS)

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr.: 0314.595.348
<http://economie.fgov.be>

tel. 02 277 51 11

Vanuit het buitenland:
tel. + 32 2 277 51 11

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Marc Delporte
Voorzitter van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Internetversie

E6-1060/0270-13

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Inhoud

Voorwoord.....	5
Afkortingen.....	6
1. Doelstelling.....	7
2. Wettelijke structuur.....	8
2.1. Wet en uitvoeringsbesluit.....	8
2.2. Actief ontspanningsevenement.....	8
2.2.1. Algemeen.....	8
2.2.2. Specifiek klimmen.....	9
3. Risicoanalyse / risicobeheer.....	11
3.1. Stap 1 & 2: omstandigheden vastleggen, gevaren identificeren en risico's inventariseren.....	11
3.1.1. De mens.....	11
3.1.2. De uitrusting.....	12
3.1.3. De omgeving.....	13
3.1.4. De dienst.....	13
3.1.5. De organisatie.....	14
3.2. Stap 3: gevaren/risico's evalueren & Stap 5: restrisico's evalueren.....	15
3.3. Stap 4: definiëren van de maatregelen.....	15
4. Preventiemaatregelen.....	18
4.1. Technische maatregelen.....	18
4.1.1. De infrastructuur.....	18
4.1.2. Hulpmiddelen.....	21
4.1.3. Verlichting.....	23
4.1.4. De vloer.....	24

4.2.	Organisatorische maatregelen.....	24
4.2.1.	De organisator.....	24
4.2.2.	De medewerkers.....	25
4.2.3.	De deelnemers.....	28
5.	Documenten - informatie.....	32
5.1.	Inventarisatie van de producten.....	32
5.2.	Situatieschets.....	33
5.3.	Scenario bij ongeval - incident.....	33
5.3.1.	Onderzoek.....	33
5.3.2.	Ernstig ongeval/incident.....	33
5.3.3.	Meldingsplicht.....	34
6.	Hulpmiddelen bij de organisatie.....	35
6.1.	Checklist.....	35
6.2.	Draaiboek.....	35
7.	Bijlagen.....	37
7.1.	Bijlage 1. Markeringen.....	37
7.2.	Bijlage 2. Normen bergsport: veiligheidsmateriaal.....	38
7.3.	Bijlage 3. Klimtouwen.....	39
7.4.	Bijlage 4. Klimgordel.....	42
7.5.	Bijlage 5. Voorbeeld van modelovereenkomst met partners waarbij het volledig actieve ontspannings-evenement in handen is van één enkele organisator.....	44
7.6.	Bijlage 6. Voorbeeld van een medewerkerinventarisatie.....	46
7.7.	Bijlage 7. Voorbeeld van een productinventarisatie.....	47
7.8.	Bijlage 8. Voorbeeld van een situatieschets.....	48
7.9.	Bijlage 9. Voorbeeld van een meldingsformulier.....	49
7.10.	Bijlage 10. Checklist.....	50
7.11.	Bijlage 11. Erkende klimsportfederaties in België.....	51

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Voorwoord

Hoofdstuk 1 zet de algemene doelstellingen van deze brochure uiteen.

Hoofdstuk 2 legt uit op welke wettelijke regeling de aanbevelingen in deze brochure gebaseerd zijn.

Vervolgens zet hoofdstuk 3 uiteen hoe het stappenplan bij de opmaak van de risicoanalyse meer specifiek wordt toegepast in het geval van een artificiële klimwand.

Hoofdstukken 4 t.e.m. 6 geven dan een aantal aanbevelingen over specifieke maatregelen die bij artificiële klimwanden worden aangeraden om de klimactiviteit veilig te kunnen aanbieden.

In deze brochure geven we specifieke richtlijnen voor risicobeheer en risicoanalyse van het klimmen op artificiële klimstructuren. Om de gegevens uit deze brochure goed te kunnen toepassen raden wij u aan om de algemene brochures “Risicoanalyse & Risicobeheer. Organisatie van actieve ontspanningsevenementen”¹ en het “Model van veiligheidsdraaiboek voor de organisatie van sportactiviteiten en -evenementen”² (zie hoofdstuk 6) te lezen.

-
- 1 Risicoanalyse & risicobeheer. Organisatie van actieve ontspanningsevenementen. Editie 1.1., FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, mei 2011, 47 blz. (beschikbaar op onze website <http://economie.fgov.be/veiligheid>)
 - 2 Model van veiligheidsdraaiboek voor de organisatie van sportactiviteiten en -evenementen, FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, januari 2007, 17 blz. (beschikbaar op onze website <http://economie.fgov.be/veiligheid>)

Afkortingen

AKS	artificiële klimstructuren
AOE	actieve ontspanningsevenementen
PBM	persoonlijke beschermingsmiddelen
KB	koninklijk besluit
lo	lichamelijke opvoeding

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

1. Doelstelling

Deze brochure geeft aan organisatoren van klimactiviteiten op artificiële klimstructuren (AKS) een praktische leidraad en stelt hulpmiddelen ter beschikking.

Deze leidraad moet organisatoren helpen om aan de reglementering te voldoen, om een risicoanalyse tot een goed einde te brengen opdat ze een veilige dienst kunnen aanbieden en vooral om ongevallen met eigen medewerkers en consumenten te voorkomen, zonder dat dit ten koste gaat van de ontspanningswaarde, rekening houdend met vrijwaring van de klimsport.

Aan deze brochure werkten de vertegenwoordigers uit de praktijk van de erkende sportfederaties mee. Op een eenvoudige manier leggen we de wettelijke bepalingen in dit kader uit.

De bepalingen in deze brochure zijn indicatief en gelden enkel als richtsnoer. Gebruik ervan is dus geheel op vrijwillige basis. Iedereen kan zelf bepalen welke criteria hij/zij zelf hanteert voor het vaststellen van een veiligheidsniveau voor evenementen waar klimactiviteiten plaatsvinden. Het toepassen van de normen en preventiemaatregelen zoals omschreven in deze brochure zijn in België nergens wettelijk vastgelegd. De vraag is echter in hoeverre dergelijke bepalingen draagvlak in de markt kunnen hebben. Kunnen de bepalingen uit deze brochure met argumenten en data onderbouwd worden? Daarom vertrokken we van gangbare en beschikbare normen en richtlijnen. Het zijn dan ook bestaande criteria die we hanteren in dit document.

2. Wettelijke structuur

2.1. Wet en uitvoeringsbesluit

De wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten is algemeen van toepassing als u een dienst aan consumenten aanbiedt. Het principe is: een aangeboden dienst moet veilig zijn.

Deze wet blijft algemeen en uitvoeringsbesluiten (koninklijke besluiten KB) verduidelijken een aantal toepassingen. Hierin staan heel wat meer details.

Een van die uitvoeringsbesluiten is het KB van 25.04.2004, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 18.05.2006, houdende reglementering van de organisatie van actieve ontspanningsevenementen³.

Er bestaat eveneens een brochure “Vragen en antwoorden omtrent actieve ontspanningsevenementen” die meer duidelijkheid verschaft over de interpretatie van het KB. Wat is een organisator, een evenement, een product, een dienst,... krijgt meer toelichting.

2.2. Actief ontspanningsevenement

2.2.1. Algemeen

Uit de definiëringen in het KB, kunnen we afleiden dat een actief ontspanningsevenement een dienst is:

- waarbij een activiteit wordt aangeboden aan één of meer consumenten;
- ter vermaak en/of ter ontspanning;
- waarbij de consument actief deelneemt;
- waarbij de consument lichamelijke inspanningen moet leveren;
- en waarbij de consument een bepaalde kennis, vaardigheid of techniek moet aanwenden om het veilig te laten verlopen.

³ Dit KB is o.a. beschikbaar op: <http://www.economie.fgov.be/veiligheid> Veiligheid van actieve ontspanningsevenementen.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De volgende activiteiten zijn, volgens het koninklijk besluit, uitgesloten:

- de activiteiten ingericht door jeugdwerkinitiatieven erkend door de bevoegde overheden;
- de activiteiten georganiseerd door sportverenigingen, clubs of -federaties voor hun leden indien deze activiteiten binnen het normale kader van hun sportactiviteit vallen.

Ze blijven wel steeds onderhevig aan de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten.

2.2.2. Specifiek klimmen

- Een artificiële klimwand ter beschikking stellen of het organiseren van een klimactiviteit is een dienst.
- Er worden heel wat producten ter beschikking gesteld: de infrastructuur, touwen, klimgordels, grepen, ...
- De klimmer en de zekeraar⁴ nemen uiteraard actief deel en leveren duidelijke lichamelijke inspanningen.
- En waarbij bepaalde kennis, vaardigheid of techniek moet aangewend worden, om de sport veilig te kunnen beoefenen: dit is duidelijk bij het klimmen.

Het aanbieden of het organiseren van een klimactiviteit op artificiële klimstructuren (AKS) valt dus onder het KB houdende reglementering van de organisatie van actieve ontspanningsevenementen (AOE). Het rechtstreekse gevolg hiervan is dat een klimactiviteit slechts mag plaatsvinden indien de organisator voorafgaand een risicoanalyse doorvoert; hij op basis van de resultaten hiervan passende (preventie)maatregelen neemt en een eindverantwoordelijke aanduidt.

We zetten de personen die bij het evenement betrokken zijn, op een rijtje:

1. de organisator organiseert het evenement;
2. eventueel, medewerkers (betaald, vrijwilligers, ...) die de organisator helpen;
3. een eindverantwoordelijke, die tijdens de ganse duur van het evenement toeziet op de veiligheid;

4 Zekeraar: is de persoon die op de grond staat en het touw van de klimmer strak trekt zodat hij niet kan vallen.

4. de deelnemers aan het evenement zijn enerzijds de consumenten, die echt deelnemen en dus klimmen en/of zekeren. Hierbij moeten we een onderscheid maken tussen “ervaren klimmers en/of zekeraars” en personen die voor de eerste keer deelnemen of in opleiding zijn, mogelijk individueel, of in groep, het kunnen volwassenen zijn of kinderen, ...

De klimsport bestaat uit een divers aanbod van klimmuren, klimvormen en het vernieuwen van klimroutes. Om maximaal gebruik te maken van deze diversiteit circuleren klimmers van zaal naar zaal, soms in aanwezigheid van hun begeleiding. Onder de deelnemers bevinden zich in dat geval gekwalificeerde personen, welke soms bv. in andere zalen het statuut van eindverantwoordelijke of als begeleider hebben.

Mogelijk laat men in de infrastructuur ook toeschouwers toe. Ook hierbij zijn maatregelen voor de veiligheid noodzakelijk. De organisator moet aan volgende voorwaarden voldoen om wettelijk in orde te zijn met het KB:

- een risicoanalyse uitvoeren per evenement (hoofdstuk 3);
- op basis van de risicoanalyse de nodige preventiemaatregelen vaststellen en toepassen (hoofdstuk 4);
- een situatieschets van het evenement opstellen en ter beschikking hebben (hoofdstuk 5);
- een lijst, een beschrijving en identificatie opstellen en ter beschikking hebben met benodigde producten die een invloed kunnen hebben op de veiligheid, met bepaling van hun karakteristieken (hoofdstuk 5);
- aan de deelnemers en de begeleiders de nodige informatie over de veiligheid verstrekken (hoofdstuk 5);
- elk ernstig incident of ongeval van een deelnemer of een derde melden aan het Centraal Meldpunt voor Producten (hoofdstuk 5).

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

3. Risicoanalyse / risicobeheer

In de algemene brochure “Risicoanalyse & risicobeheer. Organisatie van actieve ontspanningsevenementen” stellen we een methodiek om risico’s te inventariseren en te evalueren o.v.v. een vijf stappenplan voor, hoe de risico’s van een activiteit te beheersen opdat alleen nog de aanvaardbare risico’s blijven bestaan.

Stap 1 = Omstandigheden vastleggen

Stap 2 = Gevaren identificeren en risico’s inventariseren

Stap 3 = Risico’s evalueren

Stap 4 = Maatregelen definiëren

Stap 5 = Restrisiko’s evalueren

3.1. Stap 1 & 2: omstandigheden vastleggen, gevaren identificeren en risico’s inventariseren

11

Voor het vastleggen van de omstandigheden wordt in de algemene brochure (hoofdstuk 4) aangeraden het MUODO model (mens, uitrusting, omgeving, dienst, organisatie) te gebruiken.

3.1.1. De mens

Stap 1:

Niet iedere persoon is zomaar geschikt om het klimmen te beoefenen of om de personen te begeleiden. Zowel de deelnemers als de begeleiders moeten voldoen aan bepaalde vereisten.

Stap 2:

Spelen een rol / hebben een invloed:

- lichaamslengte en leeftijd van de klimmers. Personen met een fysieke handicap;
- deelnemers of begeleiders die onder invloed zijn van een bepaalde substantie of gemoedstoestand. Personen met een mentale handicap;
- kennis van en ervaring met de vereiste klim- en zekeringstechnieken van de deelnemers en de begeleiders;

- medische geschiktheid van deelnemers en begeleiders;
- genoten vooropleiding van zowel deelnemers als begeleiders;
- communicatie over en weer tussen de verschillende deelnemers;
- locatie van niet klimmers (toeschouwers, medewerkers,...) t.o.v. de klimzone;
- enz.

3.1.2. De uitrusting

Stap 1:

Bij de uitrusting horen:

- de klimkledij en bijhorende persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM): klimgor-
del, musketons, klimtouwen, zekerings- en afdaalapparaten, bandsling;
- de stevigheid, de stabiliteit en de bouwkundige elementen van de klimstructuur met
inbegrip van grepen en zekeringspunten (zijnde de omlooppunten & ankerpunten
van tussenzekeringspunten);
- de vloer;
- EHBO-materiaal;
- losse voorwerpen, die megedragen worden en die kunnen vallen tijdens de klim;
- enz.

Stap 2:

Spelen een rol / hebben een invloed:

- persoonlijke beschermingsmiddelen / veiligheids- en zekeringmateriaal die niet of
slecht functioneren;
- schade aan klimmateriaal (sleet, verkleuring,...);
- technische onvolmaaktheden van of schade aan de klimstructuur zelf (zekerings-
punten, klimwand niet bestandig aan onderhevige belasting, ...). Slecht onderhou-
den infrastructuur;
- foutief gebruik van zekeringsapparaten;
- foutieve gelegde knopen;
- niet aangepaste vloer (te glad, onvoldoende stabiel,...);

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- geen adequaat EHBO materiaal;
- enz.

3.1.3. De omgeving

Stap 1:

De omgeving wordt gedefinieerd als de omstandigheden die bepaald worden door de klimstructuur waar de activiteit plaatsvindt:

- een klimmuur binnen of buiten;
- al dan niet mogelijkheid tot voorklimmen;
- enz.

Stap 2:

Spelen een rol / hebben een invloed:

- extreem lage of hoge omgevingstemperatuur;
- gladheid van de vloer;
- veel te weinig, teveel of slecht verdeeld licht;
- publiek (niet klimmers) begeeft zich in de klimzone;
- andere variabele omgevingsfactoren zoals het geluid, de weersomstandigheden, ...

3.1.4. De dienst

Er bestaan bij het muurklimmen 3 soorten dienstverlening:

1. het klimmen zonder toezicht voor autonome klimmers;
2. het klimmen onder toezicht (permanentie);
3. het klimmen onder begeleiding (er is onderricht).

Stap 1:

Dit is de dienstverlening die de activiteit mogelijk maakt:

- het toezicht houden van de deelnemers tijdens het klimmen, wanneer hun competentie niet kan worden gegarandeerd (met brevet, klimvaardigheidsbewijs,...);

- toelichten van de juiste touwhandelingen, zekeringstechnieken e.a. veiligheidsmaatregelen;
- eventueel ter beschikking stellen van de nodige infrastructuur waar de deelnemers zich kunnen verzorgen voor, tijdens of na de activiteiten (douches, kleedkamers, zitgelegenheden, ...);
- eventueel zorgen voor voeding en drank (catering);
- zorgen voor de communicatie en/of dienstverlening in geval van incidenten;
- enz.

Stap 2:

Mogelijke gevaren en risico's:

- ontbreken van competente personen voor het toezicht of het begeleiden bij het klimmen;
- te weinig controle op infrastructuur en uitrusting;
- incompetentie van de deelnemers, ... ;
- ontbreken van bestaande noodprocedures bij een ongeval / incident;
- enz.

3.1.5. De organisatie

Stap 1:

Dit zijn de organisatorische maatregelen die risico's voorkomen of die de gevolgen van de risico's beperken tot een aanvaardbaar niveau:

- bij de inschrijving voor het evenement;
- net voor de activiteit plaatsvindt;
- tijdens de activiteit (geplande maatregelen);
- tijdens de activiteit (maatregelen bij een incident);
- na de activiteit bv. evaluatie van de preventiemaatregelen;
- los van de concrete activiteit bv. keuring en onderhoud;
- controle van de uitrusting en de omgevingsfactoren.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Stap 2:

Spelen een rol / hebben een invloed:

- de afwezigheid van afbakening tussen de inschrijvingszone en de klimzone;
- de afwezigheid van voorafgaandelijke veiligheidsbriefing t.a.v. begeleiders en deelnemers;
- de mogelijkheid om onder de klimmers door te lopen;
- de mogelijkheid om boven elkaar te klimmen;
- te grote deelnemersgroep per begeleider zodat er geen voldoende toezicht meer is op bv. veilige touw- en zekeringshandelingen van de zekeraar, ... ;
- de afwezigheid van het (up to date) overzicht en opvolging van keuringen, onderhoud van de muur, het materiaal, ... ;
- enz.

3.2. Stap 3: gevaren/risico's evalueren & Stap 5: restrisico's evalueren

In stap 3 evalueren we de risico's uit stap 2. Hierbij moeten we bepalen of een risico “aanvaardbaar” is of niet. Indien niet, moeten we maatregelen nemen om de risico's aanvaardbaar te maken in stap 5. Hiervoor kunnen we verschillende methodes gebruiken. Zoals vermeld in de algemene brochure wordt de methode “Matrix risico-inschatting en –evaluatie” het meest geschikt en gebruiksvriendelijk geacht voor diensten, en meer bepaald voor actieve ontspanningsevenementen. Bijgevolg passen we deze methode in de rest van deze brochure toe.

Op de volgende bladzijde geeft tabel 1 een voorbeeld van een ingevulde matrix volgens de methode “Matrix risico inschatting en evaluatie” weer: voor een indoor initiatie klimmen voor +14 jarigen.

3.3. Stap 4: definiëren van de maatregelen

In deze stap gaat het om het bepalen van de preventiemaatregelen die we moeten toepassen om de klimactiviteit zo veilig mogelijk te laten plaatsvinden.

Het KB verduidelijkt dat de preventiemaatregelen minimaal het volgende moet omvatten:

1. technische maatregelen;
2. organisatorische maatregelen;
3. toezicht en begeleiding;
4. informatieverstrekking;
5. opleiding van medewerkers;
6. controle van de kennis, vaardigheid en techniek van de deelnemers.

In de "matrix risico inschatting en evaluatie" verderop zijn enkele voorbeelden van preventiemaatregelen ingevuld.

In de hoofdstukken 4 & 5 behandelen we uitvoerig de preventiemaatregelen.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Tabel 1: Voorbeeld van een ingevulde matrix risico inschatting en evaluatie

ACtiviteit	Stap 2 GEVAAr	Stap 3			EERSTE ANALYSE			Stap 4			Stap 5		
		klasse	beoordeling OMSCHRIJVING INDEX	preventie PREVENTIEMAATREGELEN	klasse	beoordeling OMSCHRIJVING INDEX	preventie PREVENTIE MAATREGELEN	klasse	beoordeling OMSCHRIJVING INDEX	preventie PREVENTIE MAATREGELEN			
initiatie muur- klimmen in- door voor +14 jarigen	Gebruik van een uitgesleten klimgordel	5	Actie/evenement stopzetten	Genormeerde gordel, visuele en tactiele check van de toestand	1	Zeer beperkt risico (aanvaardbaar)	n.v.t.						
	Verwonding deeln. aan de grond door val van een andere deeln.	3	Maatregelen vereist	Voldoende valdempende vloer onder klimzone, permanente begeleiding,...	1	Zeer beperkt risico (aanvaardbaar)	n.v.t.						
	Falen constructie met letstels deelnemer & medewerker	3	Maatregelen vereist	Gekeurde constructie, controle bij en na plaatsing	1	Zeer beperkt risico (aanvaardbaar)	n.v.t.						
	Falen materiaal met letstel deelnemer en medewerker	3	Maatregelen vereist	Gekeurd materiaal, inspectie voor gebruik	1	Zeer beperkt risico (aanvaardbaar)	n.v.t.						
	Geen of slechte begeleiding met letstels voor deeln. en medew.	3	Maatregelen vereist	Gekwalificeerde begeleiding, briefing	1	Zeer beperkt risico (aanvaardbaar)	n.v.t.						
	Veiligheidsmateriaal functioneert niet of slecht	3	Maatregelen vereist	Nazicht materiaal	1	Zeer beperkt risico (aanvaardbaar)	n.v.t.						
	Slechte knopen gelegd door klimmer - klimmer valt	3	Maatregelen vereist	Begeleider brieft beginnende klimmers en kijkt steeds knopen na	1	Zeer beperkt risico (aanvaardbaar)	n.v.t.						
	Klimmer wordt foutief gezekeerd - Bij af dalen valt hij	5	Actie/evenement stopzetten	Competente zekeraar	1	Zeer beperkt risico (aanvaardbaar)	n.v.t.						
	Uiterst lage temperatuur in zaal	3	Maatregelen vereist	Temperatuur aanpassen in klimzaal of warming up	1	Zeer beperkt risico (aanvaardbaar)	n.v.t.						
	Uiterst zwakke en slecht geplaatste verlichting	3	Maatregelen vereist	Verlichting aanpassen in klimzaal	1	Zeer beperkt risico (aanvaardbaar)	n.v.t.						
	Derden die de klimzone betreden - botsing met dalende deelnemer - gewonden	3	Maatregelen vereist	Veiligheidszone afbakenen, begeleiders letten op toegang tot klimzone	1	Zeer beperkt risico (aanvaardbaar)	n.v.t.						
	Onervaren of onvoldoende begeleiders	3	Maatregelen vereist	Voorzien van ervaren, geschoolde en voldoende begeleiding, briefing begeleiding	1	Zeer beperkt risico (aanvaardbaar)	n.v.t.						
	enz	enz	enz	enz	enz	enz	enz	enz					

4. Preventiemaatregelen

4.1. Technische maatregelen

Bij klimactiviteiten aan een artificiële klimstructuur (AKS) richten de technische maatregelen zich steeds tot:

1. de infrastructuur: het type klimwand met bijhorende omlooppunten en zekeringspunten;
2. de hulpmiddelen: klimtouwen, klimgordels, zekeringsapparaten, musketons, bandslingen en eventueel klimhelmen;
3. andere: vloer, machines, douches, ontspanningsruimten,...

Al het gebruikte materiaal moet zich in goede staat bevinden. Dit wil zeggen dat bij de aanschaf en het onderhoud rekening moet gehouden worden met:

1. de normen, meestal Europese normen (zie bijlage 2) ;
2. de uitrusting die moet voorzien zijn van een CE-markering (zie bijlage 1);
3. slijtage, afschrijfdata, enz. ;
4. regelmatig onderhoud en controle in functie van het al of niet intensief gebruik.

4.1.1. De infrastructuur

Als referentie voor AKS bestaat de Europese norm EN 12572 (opgemaakt door de technische commissie CEN/TC 136). Deze norm kunt u raadplegen bij o.a. de erkende klisportfederaties opgelijst in bijlage 11 of bij het Bureau voor Normalisatie (www.nbn.be).

Deze norm is een industriestandaard, die in de meeste Europese lidstaten is geratificeerd, en die hoofdzakelijk richtlijnen omschrijft voor de stabiliteit van een AKS en de sterkte van de bijhorende zekeringspunten samen met enkele andere handreikende voorschriften. Deze norm is opgesteld door een brede vertegenwoordiging van Europese fabrikanten, gebruikers, kwaliteitsinstituten, branche- en consumentenorganisaties, en kan sinds 1999 op vrijwillige basis worden toegepast.

In België baseren controleorganismen e.a. zich op de EN 12572. Deze norm wordt toegepast op artificiële klimwanden.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De norm definieert wat verstaan wordt onder een **AKS**:

“Sportuitrusting bestaande uit een klimstructuur speciaal gebouwd voor dit doeleinde, met verschillende bouwkenmerken, en ontworpen voor diverse toepassingen binnen de klimsport en niet voorbehouden aan een bepaalde leeftijd”⁵

Een artificiële klimwand of -object is dus steeds:

- een “sportuitrusting” en zeker niet een “speeltoestel”. Speelterrinen zijn onderworpen aan specifieke normen (o.a. de EN 1176). Er wordt in artikel 1 van deze norm duidelijk genoemd dat ze niet van toepassing is op een AKS;
- een constructie (met toebehoren) (om)gebouwd ten behoeve van het uitvoeren van klimsportactiviteiten (toprope- of voorklimmen, boulderen, drytoolen) en/of het oefenen van bergsporttechnieken.

Concreet gaat het over:

- indoor- & buitenklimmuren, (stenen) klimtorens, mobiele klimwanden, bouldervanden, drytoolwanden,... ;
 - al dan niet voorzien van enige top- en/of tussenzekeringspunten;
 - al dan niet voorzien van grepen.

De norm EN 12572 werd gereviseerd in 2007 en is thans opgesplitst in drie delen:

1. EN 12572-1: 2007- Kunstmatige klimobjecten – Deel 1: Veiligheidsvereisten en testmethoden voor kunstmatige klimobjecten met zekeringspunten. Sinds eind 2006 van kracht. Het is aangeraden deze klimwanden te (ver)bouwen conform deze norm. De minimale vereisten die gesteld worden aan een constructie en het gebruik er van worden duidelijk omschreven.

Deze vereisten zijn:

- specifieke voorschriften voor de lay-out en de positie van de tussenzekeringspunten (indien tussenzekeringspunten in de panelen voorzien werden) ;
- topzekeringen als tussenzekeringspunten moeten voldoen aan een aantal geometrische voorwaarden (gedefinieerde rondingen) ;
- de sterkte en de stabiliteit moeten worden aangetoond door berekeningen of door laboratorium breektesten volgens de minimale tabelwaarden opgenomen in de norm;

5 Vrije vertaling van de Franse definitie in de norm EN 12572: “équipement sportif constitué d’une structure d’escalade construite à cet effet, présentant des caractéristiques de construction diverses, et conçue pour des objectifs d’utilisation variées en escalade et non réservés à une tranche d’âge particulière”.

- de gebruikte panelen (hout, kunststof,...) moeten voldoen aan de voorwaarden van een “oppervlakte impact test” volgens de minimale tabelwaarden opgenomen in de norm;
- na de installatie van de AKS moet éénmalig een ‘proof testing’ plaatsvinden;
- elke AKS moet voorzien zijn van een informatiepaneel met daarop gegevens van de fabrikant, de leverancier, installatiedatum, max. aantal toegestane gebruikers;
- de AKS moet een gebruikershandleiding hebben.

In atypische situaties geldt dat de constructie voldoet aan de relevante delen van de norm.

Voorbeelden:

- een AKS specifiek gebouwd voor het toprope klimmen. Zij voldoet bij voorkeur aan de punten 2 t.e.m. 7 van de norm;
 - bij een gemetselde muur met grepen en/of zekeringspunten is er geen sprake van een echt constructief klimwandsysteem. Daarom moet zij voldoen aan de punten 5, 6 en 7 van de norm. De stabiliteit en stevigheid van de constructie zelf voldoen best aan de gangbare bouwnormen.
2. EN 12572-2: 2007 - Kunstmatige klimobjecten – Deel 2: Veiligheidsvereisten en testmethoden voor klimmuren. Vooropgesteld om vanaf 2008 van kracht te zijn. Het is aangeraden deze klimwanden te (ver)bouwen conform deze norm. De minimale vereisten die gesteld worden aan een constructie en het gebruik er van worden duidelijk omschreven.

Deze vereisten zijn:

- maximale hoogte van de boulder;
- oppervlakte en valdempende eigenschappen van de veiligheidsvloer moeten voldoen aan de voorwaarden van de minimale tabelwaarden gespecificeerd in de norm;
- plaatsing en verbinding van (moduleerbare) veiligheidsvloeren zoals gespecificeerd in de norm;
- de sterkte en de stabiliteit moeten worden aangetoond door berekeningen of door laboratorium breektesten volgens de minimale tabelwaarden opgenomen in de norm;

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- de gebruikte panelen (hout, kunststof,...) moeten voldoen aan de voorwaarden van een “oppervlakte impact test” volgens de minimale tabelwaarden opgenomen in de norm;
 - na de installatie van de boulder moet éénmalig een ‘proof testing’ plaatsvinden;
 - elke boulder moet een informatiepaneel hebben met daarop gegevens van de fabrikant, de leverancier, installatiedatum van de boulder als van de norm, voor buitenstaande boulders open voor het brede publiek de melding dat de boulder geen speeltoestel is bedoeld voor kinderen;
 - een gebruikershandleiding van de boulder moet na ontvangst overhandigd worden.
3. EN 12572-3:2007 - Kunstmatige klimobjecten – Deel 3: Veiligheidsvereisten en testmethoden voor grepen. Vooropgesteld om vanaf 2008 van kracht te zijn. Ook hier luidt het advies enkel grepen te gebruiken die voldoen aan de minimale vereisten die gesteld worden aan de constructie er van.

Deze vereisten zijn:

- het materiaal waaruit de greep is vervaardigd, moet vrij zijn van substanties zoals gespecificeerd in de norm, die schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid;
- klimgrepen moeten voldoen aan een aantal ergonomische voorwaarden;
- de sterkte en rotatiestabiliteit moeten worden aangetoond door berekeningen of door breektesten in laboratorium volgens de minimale tabelwaarden opgenomen in de norm;
- waar praktisch mogelijk dient elke greep voorzien te zijn van het logo van de fabrikant;
- de grepen dienen te worden opgeleverd met een gebruikershandleiding.

4.1.2. Hulpmiddelen

Dit zijn vaak persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM). Zij maken deel uit van de zekeringketen die de klimmer aan de klimstructuur verbindt. Om de risico's verbonden aan hun gebruik ervan maximaal te reduceren moet een competente persoon de PBM beheren.

Voor alle onderdelen bestaat er een Europese norm. Ze dragen een CE-markering en/of een UIAA-markering.

Klimtouwen

Dit is het meest kwetsbare deel in de keten van bevestigingen omdat door het gebruik slijtage optreedt waardoor de sterkte en het gebruiksgemak sterk kunnen verminderen. Het juiste gebruik, inspectiemethode en onderhoud er van zijn van levensbelang. Bij het gebruiken van een touw duidt men best iemand aan die:

- de touwen onderhoudt en systematisch de staat er van visueel en tactiel controleert en dit over de hele lengte ervan;
- de staat van de touwen bijhoudt in een veiligheidsregister, met voor ieder touw een controleblad (met daarin o.a. geschiedenis, toestand, onderhoud, afschrijfdata, enz.) en een technische fiche. Een dergelijk register is een sterk aanbevolen instrument, ter controle van de opvolging van de van de staat van de touwen;
- toeziet dat de touwen correct opgeborgen worden en enkel gebruikt worden voor wat ze bedoeld zijn.

Klimtouwen voldoen bij voorkeur aan EN 892 en hebben een CE-markering. Gebruikers en organisatoren moeten zich, in verband met productaansprakelijkheid, altijd aan de gebruiksaanwijzing en richtlijnen van de fabrikant houden. De leverancier levert deze regels met de touwen mee. Zij (de bijsluiters) moeten worden bijgehouden. Een synthese van deze gegevens is opgenomen in bijlage 3.

Klimgordel

De klimgordel voldoet bij voorkeur aan de EN 12277 en heeft de CE-markering.

Zoals bij de klimtouwen geldt ook hier dat men zowel bij de aankoop, het gebruik, het onderhoud, de controle (inspectie), de maximale gebruiksduur rekening moet houden met de gegevens die de leverancier verplicht bijlevert. Deze gegevens moeten worden bijgehouden. Een synthese van deze gegevens is opgenomen in bijlage 4.

Overige beveiligings- en zekeringsmaterialen

Musketons voldoen bij voorkeur aan de EN 12275 en bevatten de CE-markering.

Voer bij ingebruikname telkens een visuele en een tactiele controle uit:

- functioneert de snapper wel degelijk en sluit hij goed?
- is het metaal niet meer dan 30 % uitgesleten of vervormd?

Zekeringsapparaten kennen nog geen EN-norm.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Voer bij ingebruikname telkens een visuele en een tactiele controle uit:

- functioneren alle bewegende delen (waar van toepassing) wel degelijk en goed?
- is het metaal waar touw overheen of doorheen sluift niet meer dan 30 % uitgesleten?
- voldoet de algemene staat van het apparaat?

Bandslingen en lussen voldoen bij voorkeur aan de EN 565 en EN 566.

Voer bij ingebruikname telkens een visuele en een tactiele controle uit:

- van de algemene staat van de band;
- van de veiligheidsnaad, het stiksel.

4.1.3. Verlichting

De Europese norm EN 12193 (Technische commissie CEN/TC 169) “Licht en verlichting – Sportverlichting verduidelijkt de minimale vereisten voor de verlichting van artificiële klimwanden.

De artikels 4.8.1. en 4.8.2. van de norm EN 12193 geven de aanbevolen indicaties weer m.b.t. het beperken van het verblindings-effect voor respectievelijk binnen- als buiten infrastructuur. Fig.3 van art.5.3.2. van de norm geeft de aanbevolen verticale verlichtingswaarden weer voor opnames voor kleurentelevisie.

In tabel A3 in bijlage A van de norm EN 12193 worden bovenvermelde gegevens samengevat voor een AKS, en weergegeven in tabel 2.

Tabel 2: Minimale eisen voor de verlichting van artificiële klimwanden

Klasse		Horizontale verlichting		Verticale verlichting		Kleuren-index
		Lux	eenvormigheid	Lux	eenvormigheid	
I	Nationale en internationale competities	500	0,7	500	0,7	60
II	Regionale competities en trainingen op hoog niveau	300	0,6	300	0,6	60
III	Vriendschappelijke / recreatieve evenementen	200	0,5	200	0,5	20

4.1.4. De vloer

Deze is zoveel mogelijk vlak, zonder onnodige obstakels: horizontaal, voldoende vast, stabiel en slipvrij. Signalisatie duidt aan welke zone door wie mag betreden worden.

In de klimzone:

1. zijn geen obstakels aanwezig;
2. is de vloer, indien technisch haalbaar, bij voorkeur voorzien van een veiligheidsvloer (vloer met voldoende valdempende eigenschappen) om de val van de klimmer maximaal op te vangen.

Voor veiligheidsvloer bij gebruik aan boulderwanden gelden de richtlijnen zoals omschreven in de norm EN 12572-2. Voor klimwanden met zekeringspunten, en waar er wordt voorgeklommen, gelden dezelfde richtlijnen tot op de hoogte van het eerste of tweede zekeringspunt.

4.2. Organisatorische maatregelen

4.2.1. De organisator

Volgens het KB is de organisator: elke producent of distributeur die een actief ontspanningsevenement organiseert. Een gedetailleerde omschrijving van zijn/haar taken en competenties staat beschreven in het KB onder hoofdstuk 2, artikels 2, 3 en 4.

Concreet:

- de organisator is steeds een vertegenwoordiger (een persoon) handelend in naam van de inrichtende organisatie;
- de organisator is die persoon die het evenement met bijhorende infrastructuur, materialen of begeleiders e.d. voorziet of ter beschikking stelt en er de verantwoordelijkheid over neemt;
- de organisator heeft als taak een risicoanalyse op te maken, preventiemaatregelen vast te stellen en deze toe te passen tijdens de klimactiviteit, ze in een soort veiligheidsdraaiboek of dossier inventariseren en beschikbaar houden. Hij moet dus ook kunnen aantonen dat het AOE dat hij organiseert voldoet aan de algemene veiligheidsverplichting zoals omschreven in het KB. Deze taak wordt in de praktijk veelal opgemaakt i.s.m de eindverantwoordelijke, de medewerkers en andere experts.

In de praktijk valt het voor dat meerdere partijen de organisatie delen.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Bijvoorbeeld wanneer een leerkracht lo met zijn leerlingen een les initiatie klimmen plant en de school zelf niet beschikt over een eigen klimmuur en/of klimmateriaal. De leraar is dan genoodzaakt zich met zijn leerlingen te verplaatsen naar bijvoorbeeld een klimzaal, die uiteraard wel beschikt over een klimwand en bijhorend klimmateriaal. In dat geval moeten de leraar en de klimmuuruitbater onderling overeenkomen wie welke taken en verantwoordelijkheden op zich wenst te nemen.

Wanneer de leraar bijvoorbeeld zelf de begeleiding voorziet (zelf initieert) dan treden ze beide op als organisator en moeten ze allebei een risicoanalyse opmaken, wel te verstaan voor elk van de taken en verantwoordelijkheden die hem zijn toebedeeld. In dit voorbeeld zal de leraar een risicoanalyse moeten opmaken en passende preventie-maatregelen nemen voor het aspect “toezicht en begeleiding”.

In de praktijk zal doorgaans de uitbater van de AKS alle verantwoordelijkheden en taken op zich nemen en dus optreden als organisator voor alle aspecten van het klimmevenement (begeleiding, materiaal, ...).

Om misverstanden of onduidelijkheden over wie de organisator is te vermijden, wanneer verschillende partijen betrokken zijn in de organisatie van een evenement, is het steeds aangeraden, ieders taken en verantwoordelijkheden vast te leggen in een overeenkomst.

Een voorbeeld van een modelovereenkomst met partners, waarbij het volledige AOE in handen is van 1 organisator, is opgenomen in bijlage 5.

4.2.2. De medewerkers

De eindverantwoordelijke

In het KB wordt de eindverantwoordelijke als volgt omschreven: “De medewerker die door de organisator wordt aangewezen, om toe te zien op de veiligheid tijdens het actieve ontspanningsevenement.” Een gedetailleerde omschrijving van zijn/haar taken en/of competenties staat beschreven onder de hoofdstukken III en IV, art. 5, 6, 7 en 8 van het KB.

Concreet:

- de eindverantwoordelijke is die persoon die alle informatie m.b.t. de veiligheidsverplichtingen zoals omschreven in het KB ter beschikking heeft tijdens het evenement;
- de eindverantwoordelijke is altijd aangeduid door de organisator. Hij/zij kan uiteraard ook organisator zijn;

- de eindverantwoordelijke is tevens diegene die permanent aanwezig is tijdens het AOE en verantwoordelijk is op het toezicht op het veilige verloop van het evenement op basis van de risicoanalyse (coördinatie ter plekke). Het gaat hem vnl. over de permanente aanwezigheid van één persoon die over de vereiste competenties en kennis beschikt zoals omschreven in het KB. Het hoeft dus niet steeds over dezelfde fysieke persoon te gaan.

De eindverantwoordelijke heeft volgende bevoegdheden en taken:

- hij beschikt over en kent het draaiboek dat is opgesteld per klimevenement en kent de procedures die werden vastgelegd op basis van een concrete risicoanalyse;
- hij evalueert de preventiemaatregelen die vooraf werden bepaald en stuurt deze indien noodzakelijk bij;
- hij brengt alle deelnemers en begeleiders op de hoogte van eventuele aanpassingen aan de maatregelen;
- hij neemt de beslissingen die moeten worden genomen om het evenement in veilige omstandigheden te laten doorgaan;
- hij voert de acties uit of laat de acties uitvoeren die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van zijn taak;
- hij houdt rekening met psychologische risico's, verbonden aan actieve ontspanningsevenementen (bv. deelnemers met grote angst voor het uitvoeren van een activiteit);
- indien omstandigheden het verder zetten van het evenement onmogelijk maken omwille van onaanvaardbare risico's, zal de eindverantwoordelijke het evenement stopzetten en de deelnemers en begeleiders laten evacueren.

De begeleiders

De begeleiders hebben als taak:

- het veilig beoefenen, het animeren en initiëren van de klimsport;
- het toezien op en controle uitoefenen op de veilige klimsportbeoefening (klimmen, zekeren en bijhorende handelingen);
- het aanbrengen van de individuele uitrusting en/of het controleren of deze correct is aangebracht en in goede staat is;
- het kunnen evacueren van een geblokkeerde klimmer op een veilige manier: dit is afhankelijk van de specificaties van de klimmuur en het aanwezige evacuatiemateriaal;

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- het doorlichten van de algemene veiligheidsvoorschriften en gedragsrichtlijnen;
- het ondersteunen van de eindverantwoordelijke bij het uitvoeren van zijn/haar taak.

Begeleiders moeten voldoen aan de volgende minimumvereisten:

- voldoende sporttechnisch en sportpedagogisch gekwalificeerd zijn om de begeleiding op een verantwoorde wijze uit te voeren en/ of te laten gebeuren. Dit wil zeggen o.a. over voldoende relevante opleiding en praktijkervaring beschikken om de deelnemers veilig te (laten) zekeren en veilig te laten klimmen;
- voldoende kennis hebben om alle risico's en preventiemaatregelen m.b.t. de infrastructuur, de veiligheidszone, de persoonlijke beschermingsmiddelen, enz. te kunnen inschatten en op een correcte, veilige en deskundige wijze te beheersen;
- voorafgaandelijk op het evenement kennis hebben genomen van de algemene veiligheidsvoorschriften en gedragsrichtlijnen van het betreffende AOE;
- op een correcte wijze hulp kunnen inroepen bij een ongeval.

Voor iedere vorm van klimmen moeten de begeleiders beschikken over de relevante competenties en opleiding(en). De erkende klimsportfederaties organiseren specifieke erkende klimopleidingen in samenwerking met het BLOSO (Vlaamse gemeenschap) of het ADEPS (Franse gemeenschap). Het is absoluut noodzakelijk dat begeleiders van klimactiviteiten beschikken over deze kwalificaties.

De contactgegevens van de erkende klimsportfederaties zijn terug te vinden in bijlage 11.

Ondersteunende medewerkers

Ondersteunende medewerkers zijn de medewerkers die aangeduid worden om tijdens het evenement administratieve en/of ondersteunende taken uit te voeren. Het zijn dus personen die de inschrijvingsstand bemannen, die de catering verzorgen, EHBO hulpverleners, enz.

Hun taken en bevoegdheden worden best goed afgebakend. Deze medewerkers moeten voldoende ingelicht zijn over de veiligheidsvoorschriften en gedragscodes tijdens het AOE en doen beroep of verwijzen door naar de juiste personen. De kennis en vaardigheden van de administratieve en ondersteunende medewerkers moet blijken uit de risicoanalyse en hangt af van hun taken.

Uit de risicoanalyse blijkt of medewerkers met specifieke competenties moeten worden ingeschakeld die noodzakelijk zijn voor een veilige klimsportbeoefening.

De eindverantwoordelijke moet over een lijst beschikken van medewerkers die worden ingeschakeld tijdens het evenement. Deze lijst moet de volgende gegevens bevatten:

- de functieomschrijving van de verschillende medewerkers;
- de relevante competenties / kwalificaties;
- instelling waar de competenties / kwalificaties behaald werden.

Waar van toepassing bewaart de organisator van iedere medewerker, de door de opleidingsinstelling afgeleverde diploma of bekwaamheidsattest/brevet. Deze attesten moeten voldoen aan de veiligheidsvereisten en normen die bepaald zijn door de organisator. Een voorbeeld van een inventaris van medewerkers is opgenomen in bijlage 6.

4.2.3. De deelnemers

De risicoanalyse bepaalt de voorwaarden waaraan de deelnemers moeten voldoen.

De deelnemers zijn in 4 grote categorieën ingedeeld:

1. de zelfstandige klimmers – boulder, toprope of voorklimmer – met voldoende kennis en kunde en die gezeurd worden door personen met minstens dezelfde kennis en kunde;
2. personen in opleiding;
3. consumenten of groepen die komen kennismaken met het klimmen, meestal scholen;
4. speciale doelgroepen zoals kinderen, zwangere vrouwen, mindervaliden, risicogroepen, enz. ...

Zowel de eindverantwoordelijke als de begeleider moet kunnen inschatten welke personen aan het evenement mogen/kunnen deelnemen en moet ter controle van deelname de nodige veiligheidsprocedures voorzien. De eindverantwoordelijke of een door hem hiervoor aangeduide persoon kan elke deelnemer die kennelijk niet in staat is deel te nemen aan het muurklimmen, de toegang weigeren of bv. verwijzen naar een opleidingsmoment.

Voor de twee eerste categorieën deelnemers is het belangrijk dat zij:

- zich bewust zijn dat een bepaalde kennis vaardigheid of techniek nodig zijn om aan de klimactiviteit deel te nemen. Op deze manier kan elke deelnemer schatten of hij werkelijk in staat is om te kunnen klimmen en te zekeren;
- in een gezonde lichamelijke en mentale conditie verkeren.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Het zelfstandig klimmen

Een klimmer die zelfstandig op artificiële boulderwanden klimt, moet minimaal beschikken over de volgende kennis, vaardigheden en technieken voor een veilige beoefening:

- hij kan een andere klimmer op een correcte wijze spotten;
- hij is op de hoogte van de gedragscodes en de veiligheidsmaatregelen van het klimmevenement;
- hij is zich bewust over het nut van warming up vóór het klimmen;
- hij is bekend met de blessures en probeert deze te voorkomen tijdens de klim;
- hij weet op accurate wijze te handelen in geval van ongeval.

Een klimmer die zelfstandig op AKS toprope klimt en zekert, moet minimaal beschikken over dezelfde kennis, vaardigheden en technieken als de zelfstandige boulderaar, aangevuld met de onderstaande specifieke vermelde competenties die van toepassing zijn in topropesituaties:

- hij kan de klimgordel correct aantrekken en kent de eigenschappen en inzetmogelijkheden ervan;
- hij kan met behulp van een correct afgewerkte achtknoop een lus in het klimtouw aanbrengen;
- hij kan met behulp van een gestoken achtknoop het klimtouw correct met de klimgordel verbinden;
- hij kent de eigenschappen en inzetmogelijkheden van de verschillende soorten musketons en het eigen gebruikte zekeringstoestel (gewoon, tuberachtig of zelfblokkerend);
- hij kan met twee tegengestelde ingehangen schroef- twistlockmusketons of één dubbel-beveiligde karabiner de dubbele achtknoop in het klimtouw correct verbinden met de heupgordel;
- hij kan het zekeringsapparaat correct afgewerkt aanbrengen in het klimtouw en het met behulp van een schroef- of dubbelbeveiligde karabiner aan de heupgordel verbinden;
- hij kan alle op het klimmen voorbereidende handelingen van zijn klimpartner, op correctheid en compleetheid controleren;
- hij kan een naklimmer op correcte wijze zekeren en laten zakken met behulp van het eigen zekeringsapparaat;

- hij is bekend met en kan gebruik maken van de touwcommando's op correcte wijze tijdens het zekeren/klimmen;
- hij draagt zorg voor het juiste touwverloop, zowel bij het klimmen, als bij het laten zakken.

Een klimmer die zelfstandig op AKS voorklimt en zekert, moet minimaal beschikken over dezelfde kennis, vaardigheden en technieken als de zelfstandige topropeklimmer, aangevuld met onderstaande specifieke competenties van toepassing in voorklim situaties:

- hij kan omgaan met stressgevoelens;
- hij inspecteert de te klimmen route en past daarop zijn gedrag en/of materiaalkeuze aan;
- hij is bekend met het interne reglement van het evenement (bv. voorklimregels klimzaal);
- hij is bekend met en gebruikt de relevante touwcommando's tijdens het zekeren / klimmen;
- hij maakt correct gebruik van tussenzekeringen en kan de klimsetjes correct in clippen;
- hij kent de eigenschappen en inzetmogelijkheden van het klimsetje;
- hij weet als zekeraar hoe en wanneer voldoende touw uit te geven;
- hij zorgt als klimmer steeds voor een correct touwverloop, hij kan op correcte wijze het klimtouw aanbrengen in het setje en het klimtouw bevestigen aan of in de topzekering.
- hij kan de klimmer op een correcte wijze spotten en op een correcte wijze zekeren met het eigen zekeringsapparaat;
- hij is in staat een klimmer te zekeren wanneer deze een voorklimmersval maakt.

Personen in opleiding

Het gaat om deelnemers die een vorming volgen met het oog op verwerving van de nodige kennis, vaardigheden en technieken om zelfstandig te kunnen klimmen of om zelf kliminitiaties te kunnen geven, om dus een diploma/brevet of certificaat te behalen van lesgever/animator.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De omkadering van dit type opleiding moet toevertrouwd worden aan gediplomeerde of gecertificeerde begeleiders erkend door het BLOSO of het ADEPS, hetzij geassimileerd hiermee, hetzij erkend door de erkende betreffende sportfederaties. Hun taken en minimum vereiste competenties staan omschreven in punt 4.2.2. van deze brochure onder “begeleiders”.

Specifieke doelgroepen en deelnemers die kennis maken met het klimmen

Afhankelijk van de doelgroep en de context moeten specifieke organisatorische of technische preventie maatregelen genomen worden. Zij moeten blijken uit de risico-analyse.

Deelnemers moeten steeds vóór het klimevenement voldoende ingelicht worden over de gedragscodes en de veiligheidsvoorschriften, bijvoorbeeld via een veiligheidsbriefing.

De begeleiding gebeurt steeds door iemand met voldoende competenties; bv. de begeleiders. De taken en minimum vereiste competenties voor deze persoon werden omschreven in punt 4.2.2. van deze brochure onder “begeleiders”.

Enkele voorbeelden:

- zwangere vrouwen ondervinden mogelijks hinder van een heupgordel (drukpunten ter hoogte van de buikstreek). Het gebruik van een integraalgordel is dan aangewezen;
- voor kinderen bestaan er speciale kindergordels op maat gemaakt van hun lichaamsbouw;
- wanneer het klimmen niet onder toezicht wordt beoefend, moeten jeugdigen onder de 14 jaar, bij het zekeren, het best vergezeld zijn van een meerderjarige, tenzij hun competenties worden gecertificeerd door de eindverantwoordelijke. Eventueel kan er tijdens het zekeren een 2de zekeraar voorzien worden.

5. Documenten - informatie

Tijdens het evenement beschikt de eindverantwoordelijke over de risicoanalyse met inbegrip van vastgestelde preventiemaatregelen (zie vorige hoofdstukken).

Hij beschikt eveneens over onderstaande gegevens:

- inventarisatie van de producten;
- situatieschets;
- scenario bij ongeval – incident.

5.1. Inventarisatie van de producten

Uit de risicoanalyse blijkt of er producten worden gebruikt die kritisch zijn voor de veiligheid van de deelnemers of begeleiders. De organisator moet de kwaliteit en de betrouwbaarheid van deze producten opvolgen.

De eindverantwoordelijke beschikt hiervoor over een inventaris met de volgende gegevens:

- identificatie van het betreffende product (benaming; identificatie, bv. nummer);
- gegevens van de fabrikant;
- datum van eerste ingebruikname;
- maximale gebruiksduur en/of het maximum aantal maal dat we het betreffende product mogen gebruiken;
- periodiciteit van de controles;
- datum van de laatste controle door een bevoegde persoon (wie is bevoegd? intern, extern);
- datum van de laatste inspectie door een erkende organisatie, indien van toepassing (bv. Voor de elektrische installatie).

De kritische producten krijgen, waar mogelijk, een unieke, duidelijk leesbare en onuitwisbare identificatie (bv. een nummer). Het identificeren moet uiteraard zo gebeuren dat het de eigenschappen van het materiaal of het gebruik er van niet beïnvloedt.

Waar van toepassing bewaart de organisator van iedere uitrusting, de door de fabrikanten bijgeleverde veiligheidsattesten/inspectierapporten, met een verklaring dat de uitrusting voldoet aan de door de organisator opgelegde vereisten en normen.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De organisator bewaart eveneens de gebruiks- en onderhoudsinstructies. Het gebruik van een uitrusting met beperkte levensduur moet onmiddellijk worden stopgezet indien de maximale gebruiksduur of het maximum aantal maal dat het betreffende onderdeel mag worden gebruikt, wordt bereikt. Op dat ogenblik moet de eindverantwoordelijke dit ook zo noteren in de inventaris.

Een voorbeeld van de inventaris van de producten gekoppeld aan de keuringen is weergegeven in bijlage 7.

5.2. Situatieschets

De situatieschets is een plan van opstelling. Het moet niet extreem gedetailleerd zijn maar hangt af van het ontspanningsevenement. Er moet een goed idee kunnen gevormd worden van wat waar gebeurt. De schets biedt ondersteuning bij de uitvoering van de preventiemaatregelen. Op basis van de risicoanalyse wordt de schets in zones ingedeeld zodat risico's worden gelokaliseerd. Hulpverleningspost, nooduitgangen, brandveiligheid, klimzone, publiekszone, inschrijvingsstand, enz. worden er in opgenomen.

Bijlage 8 toont een voorbeeld van een situatieschets voor een fictieve klimzaal.

5.3. Scenario bij ongeval - incident

5.3.1. Onderzoek

Elk ongeval of incident, hoe klein of beperkt ook, moet genoteerd en onderzocht worden. Het doel van het onderzoek is de oorzaken en liefst de onderliggende oorzaken op te zoeken, zodat maatregelen kunnen genomen worden om in de toekomst gelijkaardige ongevallen/incidenten te voorkomen.

5.3.2. Ernstig ongeval/incident

Volgens het KB is een ernstig ongeval “een dodelijk ongeval of een ongeval dat een blijvend letsel veroorzaakt of zou kunnen veroorzaken.” Een ernstig incident is “een incident dat aanleiding geeft of zou kunnen geven tot een ernstig ongeval”

Dergelijke (of bijna) ongevallen zijn altijd zinvol te inventariseren en te evalueren in het kader van een preventief veiligheidsbeleid. Dit maakt het mogelijk om nieuwe risico's vast te stellen, waaruit we eventueel nieuwe preventiemaatregelen kunnen nemen.

5.3.3. Meldingsplicht

Tengevolge van de meldingsplicht voorzien in het KB houdende reglementering van de organisatie van actieve ontspanningsevenementen moeten alle ernstige incidenten of ernstige ongevallen van een deelnemer of een derde door de organisator worden gemeld aan:

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Centraal meldpunt voor producten
North Gate III
Koning Albert II-laan 16
1000 Brussel
Fax: 02 277 54 38
E-mail: info.consumentenproducten@economie.fgov.be

Een voorbeeld van een meldingsformulier is terug te vinden in bijlage 9.

Dit formulier kan ook gedownload worden van onze website:
http://economie.fgov.be/nl/binaries/39-bijlagen_veiligheidsdraaiboek_tcm325-53149.xls

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

6. Hulpmiddelen bij de organisatie

In de algemene brochure onder hoofdstuk 7 punt 3 worden enkele hulpmiddelen voor het veiligheidsbeleid toegelicht. Als praktische ondersteuning over het veiligheidsbeleid van de organisator wordt er aangeraden alle nodige informatie en op te volgen procedures, gaande van het logboek, de risicoanalyse, de preventiemaatregelen (lijsten van geïnventariseerde producten en medewerkers, keuringsgegevens, enz.), meldingsdocumenten, enz. best op een praktische manier te bundelen en beschikbaar te houden in één en hetzelfde dossier.

Er is sprake van het opmaken en het bijhouden van een draaiboek, een logboek en een checklist.

6.1. Checklist

In bijlage 10 is een checklist opgenomen. Deze checklist maakt het mogelijk om na te gaan of alle nodige middelen en alle maatregelen aanwezig zijn en toegepast worden. Met andere woorden of de dienst “Klimmen op artificiële klimstructuren (AKS)” voldoet aan het betreffende KB.

Niettemin zijn er nog andere reglementen van toepassing. De toetsing van deze reglementen is niet opgenomen in de checklist.

6.2. Draaiboek

Een model-veiligheidsdraaiboek⁶ werd opgesteld om de organisatoren van actieve ontspanningsevenementen te helpen aan de reglementering te voldoen. Het volledige modeldraaiboek omvat o.a. volgende invuldocumenten (indien van toepassing):

1. voorbeeld van toetsingslijst activiteiten KB AOE;
2. voorbeeld van medewerkersinventarisatie;
3. voorbeeld van inventarisatie van producten die een impact hebben op de veiligheid;
4. voorbeeld van situatieschets;

⁶ Model van veiligheidsdraaiboek voor de organisatie van sportactiviteiten en -evenementen, Provincie West-Vlaanderen, FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, januari 2007, 17 blz. Dit draaiboek is terug te vinden op de website van de FOD Economie:

http://economie.fgov.be/nl/binaries/39-veiligheidsdraaiboek_tcm325-53148.pdf

5. voorbeeld van risicoschatting per sportactiviteit;
6. voorbeeld van logboek onregelmatigheden;
7. voorbeeld van meldingsformulier incidenten en ongevallen;
8. checklist controle KB actieve ontspanningsevenementen;
9. gevarenlijst;
10. model van overeenkomst met partners.

Een deel van bovenvermelde (invul)documenten werden ter illustratie in deze brochure opgenomen (zie bijlagen). Een voorbeeldossier kan op eenvoudige aanvraag worden verkregen o.a. bij de betreffende erkende sportfederaties die klimopleidingen organiseren in België. Hun contactgegevens staan opgelijst in bijlage 11.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

7. Bijlagen

7.1. Bijlage 1. Markeringen

De CE-markering is de markering waarmee de fabrikant verklaart dat het materiaal conform is met de Europese richtlijn(en).

Indien er een nummer volgt op CE, verwijst dat naar het “erkende” keuringsorganisme/aangemelde instantie (“notified body”) dat instaat voor de EG-typekeuring die door de reglementering wordt opgelegd.

Voorbeeld: EN 892 is een technische referentie van een norm, in dit geval een Europese norm (EN).

De CE-markering ziet er als volgt uit: **CEXXX**

CE: conform aan de Europese richtlijnen;

XXX: nummer dat volgt op CE is het nummer van het keuringsorganisme (zie hierna);

EN YYY: technische referentie van de norm, bv. EN 892 is de Europese norm voor klimtouwen (zie ook bijlage 1).

Keuringsorganisme of aangemelde instantie

Een keuringsorganisme is een aangeduide instantie (extern) die nagaat of het betreffende materiaal voldoet aan vereisten van de reglementering en de normen. Meestal is die norm een EN-norm.

Enkel producten die vallen onder een sectorale Europese richtlijn zoals de persoonlijke beschermingsmiddelen moeten een CE-markering dragen. Deze markering betekent dat het product voldoet aan het minimale veiligheidsniveau beschreven in de Belgische reglementering die een omzetting is van de Europese richtlijn. Het wil NIET zeggen dat het voldoet aan de Europese norm want deze is niet verplicht. Andere producten, die niet onder een sectorale richtlijn vallen, mogen geen CE-markering dragen.

7.2. Bijlage 2. Normen bergsport: veiligheidsmateriaal

Tabel 3: Normen van veiligheidsmateriaal voor bergsport

Item	UIAA Standard nummer	EN-nr.
Klimtouwen	101	EN 892
Bandslingen	103	EN 565
Tussenzekeringen (lussen)	104	EN 566
Klimgordel	105	EN 12277
Musketons	121	EN 12275
Stijgklemmen	126	EN 567
Katrollen	127	EN 2278
Artificiële klimstructuur (AKS)		EN 12572
Klimhelmen		EN 12492

EN Europese Norm

UIAA Union Internationale des Associations d'Alpinisme.

Het nummer duidt de standaard aan.

Praktisch alle standaarddocumenten van UIAA zijn opgenomen in de Europese normen.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

7.3. Bijlage 3. Klimtouwen

De klimtouwen kunnen zowel gebruikt worden voor rots- als voor muurklimmen, zowel binnen als buiten. De gebruiks- en onderhoudsvoorschriften en de levensduur zijn dus opgesteld voor de verschillende toepassingen.

In deze bijlage worden enkel de bepalingen overgenomen voor klimtouwen die in een klimzaal gebruikt worden en waarmee in ieder geval rekening moet gehouden worden. De voorschriften kunnen verschillen van leverancier tot leverancier. Het voorbeeld in deze bijlage is uitgewerkt voor één bepaald touw van één bepaalde leverancier.

Levensduur

De levensduur van een touw hangt af van de gebruiksfrequentie en de manier van gebruik.

Gemiddelde levensduur is:

- bij dagelijks en intensief gebruik: 3 tot 6 maanden;
- bij regelmatig gebruik (bv. ieder weekend): 2 tot 3 jaar;
- bij occasioneel gebruik: 4 tot 5 jaar.

In elk geval zal de gebruiksduur van het touw nooit 5 jaar overschrijden. De opbergtijd en gebruiksduur mogen samen nooit 10 jaar overschrijden.

De mechanische belastingen, wrijvingen, uv-stralen en vochtigheid degraderen stelselmatig de eigenschappen van een touw.

Een touw mag niet in contact komen met chemische producten, in het bijzonder zuren, oliën en benzine die de vezels kunnen aantasten zonder dat dit visueel zichtbaar is.

Het touw moet dadelijk afgeschreven worden:

- indien hij een val heeft ondergaan van een valfactor 2 of dicht bij 2;
- indien bij nazicht zijn kern beschadigd lijkt;
- indien de mantel erg beschadigd lijkt;
- indien het touw in contact is gekomen met gevaarlijke chemische producten (bv. zuren).

De touwen worden best systematisch, bij elk gebruik onderworpen aan een visuele controle, en om de 12 maanden aan een gedetailleerde en volledige controle.

Gebruiksaanwijzingen

Een klimtouw is een dynamisch touw bestemd voor de klimsport. In de zekeringsketen houdt het touw een val. Het touw moet beschermd worden tegen scherpe kanten, die de interne en externe vezels kunnen beschadigen.

De smeltemperatuur van polyamide is 230°C. Deze temperatuur kan bereikt worden bij het snel (laten) afdalen langs het touw waardoor het kan verbranden en de levensduur van de mantel (buitenzijde van het touw) sterk verkorten. Controleer dus op regelmatige basis de mantel van het touw.

Twee touwen mogen nooit over elkaar glijden in hetzelfde omlooppunt. Door frictie tussen de touwen kunnen ze verbranden. Dit kan leiden tot een volledige breuk van het touw.

Bij het toprope-zekeren moet men nagaan of de lengte van het touw wel voldoende is, te weten méér dan het dubbele van de maximale klimlengte. Enkele meters touwoverschot moet een eventuele val van de klimmer bij het laten zakken vermijden. Om veiligheidsredenen wordt een knoop aan het uiteinde van het touw gezet.

Opslag en onderhoud

De omgevings- en bergingstemperatuur mogen nooit 80°C. overschrijden. De bergingstijd overschrijdt best nooit de 10 jaar. Voorkom het onnodig blootstellen aan uv-stralen.

Touw kan gewassen worden in helder, koud water (nooit meer dan 30°C) gemengd met een mild detergent (een waspoeder voor delicaat textiel of een door de fabrikant gemaakt wasmiddel) en borstelen met een synthetische borstel.

Om te drogen wordt nat of vochtig touw bij voorkeur opgehangen in een plaats waar tocht is, maar in elk geval in de schaduw, weg van elke warmtebron.

Het opbergen en het transporteren van het touw gebeurt bij voorkeur in een touwzak. Het biedt een goede bescherming.

De staat en de geschiedenis van een touw inventariseren

Denk aan 'veiligheid' wanneer je PBM in gebruik stelt. De eigenschappen, onderhoud, staat, enz. van een touw kan worden bijgehouden door:

1. markering: elk touw apart identificeren met een gestandaardiseerde markering is noodzakelijk om meerdere touwen van bijvoorbeeld dezelfde lengte en kleur te kunnen onderscheiden van elkaar. Dit kan door het aanbrengen van een eigen code op het uiteinde ervan, en, deze code te noteren in een bijhorende technische touwfiche. Deze markering is cruciaal om het te kunnen traceren;

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

2. gebruik van individuele touwfiches: volgende items moeten er minimaal op vermeld worden:
 - de identificatiecode die eveneens op het touw wordt aangebracht;
 - de touweigenschappen: model, dikte, type, fabrikant, kleur;
 - naam van de eigenaar en de persoon die de touwen controleert;
 - aankoopdatum, datum eerste ingebruikname, theoretische afschrijfdatum;
 - geschiedenis van het touw: inspectiedata, opmerkingen, initialen van de controleur;
 - de staat van de mantel en van de kern van het touw. Een aantal belangrijke punten bij de controle zijn: gesmolten delen, een beschadigde kern (kink, gebroken) verdikt of geplet touwdeel, gerimpelde mantel,...

7.4. Bijlage 4. Klimgordel

De klimgordels kunnen zowel gebruikt worden voor rots- als voor muurklimmen, zowel binnen als buiten. De gebruiks- en onderhoudsvorschriften en de levensduur zijn dus opgesteld voor de verschillende toepassingen.

In deze bijlage worden enkel de bepalingen overgenomen voor klimtouwen die op artificiële klimwanden gebruikt worden. De voorschriften verschillen van leverancier tot leverancier. Het voorbeeld in deze bijlage is uitgewerkt voor één type gordel van één bepaalde leverancier.

Levensduur

De levensduur van een gordel hangt af van zijn gebruiksfrequentie en zijn manier van gebruik. De gordel kan al onherstelbare schade oplopen tijdens een eerste gebruik.

De mechanische belastingen, wrijvingen, uv-stralen en vochtigheid degraderen stelselmatig de eigenschappen van een gordel.

De levensduur van een gordel is het totaal van zijn opbergstermijn en zijn gebruikstermijn.

De opbergstermijn (in goede omstandigheden) voor gordels bedraagt 5 jaar.

De gebruikstermijn is afhankelijk van de gebruiksiteit en de omgeving. In sommige omgevingen versnelt de slijtage beduidend: zout, zand, sneeuw, ijs, vochtigheid, chemische invloed. Een uitzonderlijke aantasting kan de levensduur beperken tot één enkel gebruik.

De maximale gebruikstermijn voor gordels is 5 jaar.

Gebruiksvorschriften

De gordel is enkel te gebruiken in combinatie met systemen die energie absorberen (bv. dynamische touwen, energieabsorbers, enz.). Gelieve na te zien of dit product compatibel is met de andere elementen van de uitrusting (zie specifieke bijsluiters).

Om de levensduur van dit product te verlengen, is het aangeraden er zorgzaam mee om te gaan zowel bij het gebruik als bij het transport en het opbergen. Vermijd schokken en het schuren tegen ruwe of scherpe oppervlakken.

Na een zware val of een belangrijke schok mag de gordel niet meer gebruikt worden.

Nazicht

Controleer vóór elk gebruik visueel de toestand van de riemen ter hoogte van het in-

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

bindpunt, de verstelbare gespen en de veiligheidsnaden. Controleer alle sneden, slijtageverschijnselen en beschadigingen ten gevolge van het gebruik.

Een grondige inspectie van een aantal belangrijke punten van de gordel moet op regelmatige basis gebeuren door een bevoegde persoon. Controleer gemiddeld om de 3 maand grondig:

- de staat van de inbindlus;
- de staat van de gespen.

7.5. Bijlage 5. Voorbeeld van modelovereenkomst met partners waarbij het volledig actieve ontspannings-evenement in handen is van één enkele organisator⁷

MODELOVEREENKOMST BETREFFENDE DE VEILIGHEID EN DE ORGANISATIE VAN
HET ACTIEF ONTSPANNINGSEVENEMENT (naam, datum evenement)

Ondergetekenden,

..... (Naam, adres),

vertegenwoordigd door, hierna de organisator genoemd

en

..... (Naam, adres),

vertegenwoordigd door, hierna de vereniging genoemd

komen het volgende overeen betreffende het evenement (naam, datum, omschrijving
actief ontspanningsevenement):

.....
.....
.....
.....

De organisator wordt aanzien als de organisator van het actief ontspanningsevenement in de zin van het K.B. van 25/04/2004 houdende de reglementering van de organisatie van actieve ontspanningsevenementen, zoals gewijzigd bij K.B. van 4/05/2006. Hij zorgt ervoor dat de veiligheid op het actieve ontspanningsevenement maximaal wordt gegarandeerd.

De organisator verbindt er zich toe alle verplichtingen die opgelegd worden door het K.B. van 25/04/2004 aan de organisator van een actief ontspanningsevenement uit te voeren voor het evenement. De organisator is meer bepaald verantwoordelijk voor de uitvoering van volgende zaken betreffende de veiligheid op het actief ontspanningsevenement:

⁷ een modelovereenkomst waarbij een deelactiviteit van een actief ontspanningsevenement aan een derde wordt uitbesteed en een modelovereenkomst betreffende de verhuring van producten tijdens het actief ontspanningsevenement kunnen bekomen worden op eenvoudige aanvraag bij de klimsportfederaties.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- omschrijving van het evenement;
- aanduiden van een eindverantwoordelijke;
- opstellen van een lijst van medewerkers;
- formuleren van de vereiste kennis, vaardigheid of techniek voor de deelnemers;
- informatieverstrekking aan deelnemers en medewerkers;
- opstellen van een lijst met producten die een impact kunnen hebben op de veiligheid, labelen van de kritische producten, bewaren veiligheidsattesten;
- opstellen van een situatieschets van het actieve ontspanningsevenement;
- een risicoanalyse opstellen per activiteit en op basis daarvan preventiemaatregelen vaststellen (o.a. van de technische maatregelen, van de organisatorische maatregelen, van het toezicht en van de begeleiding, van de informatieverstrekking, van de opleiding van de medewerkers, van de controle van de kennisvaardigheid of van de techniek van de deelnemers) en deze toepassen tijdens het actief ontspanningsevenement.

Plaats, datum

Voor de organisator

(naam, handtekening)

Voor de vereniging

(naam, handtekening)

7.6. Bijlage 6. Voorbeeld van een medewerkerinventarisatie

LIJST VAN MEDEWERKERS

Evenement: initiatie Klimmen Indoor

Datum:

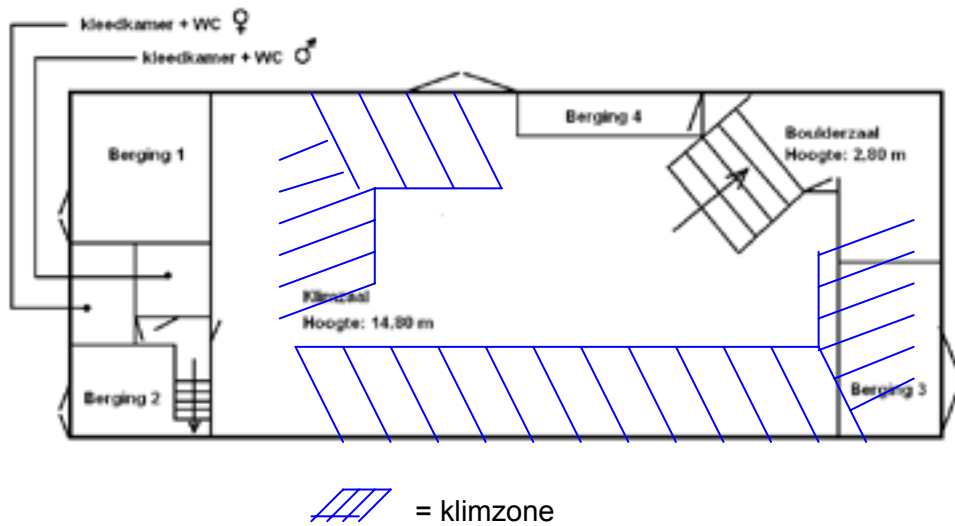
Plaats:

Activiteit	Functieomschrijving (eindverantwoordelijke, lesgever, onthaal,...)	Naam	Opleiding (algemeen / specifiek)	opgeleid door / gebriefd door
Initiatie	Eindverantwoordelijke	Heer/mevrouw X, vertegenwoordiger van Federatie/club/klimzaal X	Relevante vorming federatie of ADEPS/BLOSO	bv.: BLOSO of een erkende klimfederatie
Muurklimmen Indoor	Medewerker: begeleider	De heer A, mevrouw B, C	bv.: Licentiaat L.O. + relevante opleiding federatie of Bloso	Naam club / federatie of BLOSO (VTS)
Initiatie	Medewerker: hulpverlener	mevrouw D	bv.: 1) Algemene red-tingstechnieken, 2) EHBO	1) en 2) bv. klimzaal X of federatie X 2) bv. Rode Kruis
Muurklimmen Indoor	Medewerker: onthaalverantwoordelijke	mevrouw E	Algemeen	Gebriefd door begeleider of eindverantwoordelijke
Initiatie	Medewerker: materiaalverantwoordelijke	De heer A, mevrouw B,	Algemeen	bv.: Naam club of federatie of klimzaal
Muurklimmen Indoor	Medewerker: catering	Bvba Traiteur	Algemeen: cateringbedrijf	Algemeen
Initiatie	enz	enz	enz	enz

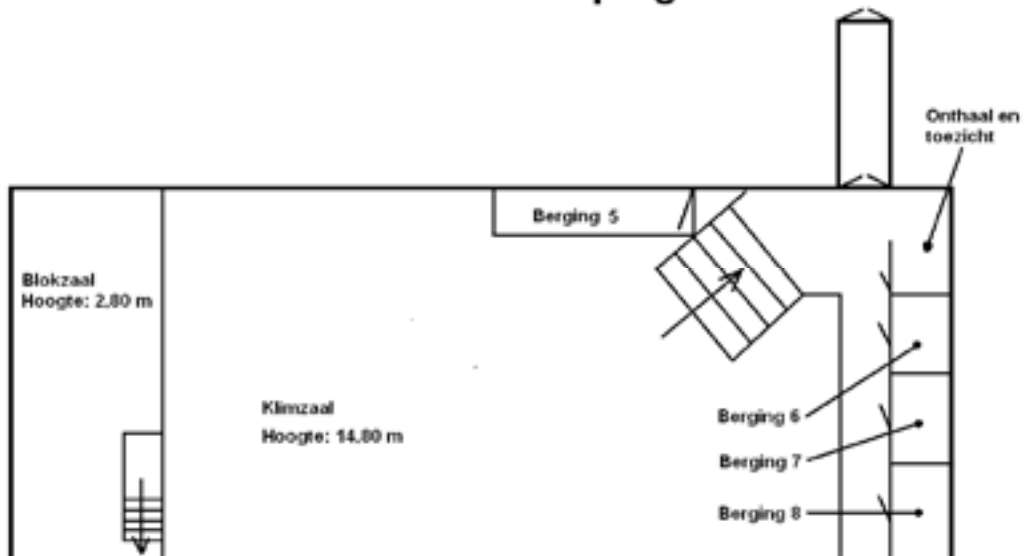
7.8. Bijlage 8. Voorbeeld van een situatieschets

Situatieschets met aanduiding van: uitgangen, nooduitgangen, klimzone, publiekzone, EHBO, onthaal, ...

KLIMZAAL 'X' - gelijkvloers

KLIMZAAL 'X' - eerste verdieping

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

7.9. Bijlage 9. Voorbeeld van een meldingsformulier

MELDING VAN EEN ERNSTIG INCIDENT OF ERNSTIG ONGEVAL

Gegevens organisator	Gegevens actief ontspanningsevenement
Naam:	Benaming:
Adres:	Adres:
Telefoon:	

Gegevens incident / ongeval

Het betreft hier:	een incident	een ongeval	
Datum:			
Tijdstip:			
Betrokken toestel:			
Slachtoffer: (naam, adres, tel, leeftijd)			
Getuigen: (naam, adres, tel, leeftijd)			
Aard van de ver- wonding:			
Korte omschrijving:			

Handtekening verantwoordelijke:

DIT DOCUMENT KAN GEFAXT WORDEN NAAR 02 277 54 38

DIT KAN EVENEENS GEBEUREN PER E-MAIL NAAR:

info.consumentenproducten@economie.fgov.be

7.10. Bijlage 10. Checklist

Check aan de hand van de volgende 34 items of de dienst voldoet aan het KB van Actieve ontspanningsevenementen (zie tevens het model in de brochure "Model van veiligheidsdraaiboek voor de organisatie van sportactiviteiten en -evenementen).

Legende: AOE = Actief ontspanningsevenement

Nr	Vragen	OK	Verwijzing naar veiligheidsdraaiboek
1	Heeft de organisator, eventueel bijgestaan door derden, een risicoanalyse uitgevoerd voor het AOE? (Artikel 2, §2.)		
2	Werden bij de risicoanalyse de gevaren geïdentificeerd die tijdens het AOE aanwezig zijn? (Artikel 2, §2, 1°.)		
3	Werden bij de risicoanalyse de overeenkomstige risico's voor de veiligheid van de deelnemers en derden vastgesteld en nader bepaald? (Artikel 2, §2, 2°.)		
4	Werden bij de risicoanalyse deze risico's geëvalueerd? (Artikel 2, 2,3°.)		
5	Heeft de organisator, eventueel bijgestaan door derden, preventie- maatregelen vastgelegd op basis van de uitgevoerde risicoanalyse? (Artikel 3.)		
6	Omvatten deze preventiemaatregelen technische maatregelen? (Artikel 3, 1°.)		
7	Omvatten deze preventiemaatregelen organisatorische maatregelen? (Artikel 3, 2°.)		
8	Omvatten deze preventiemaatregelen instructies voor het toezicht en begeleiding? (Artikel 3, 3°.)		
9	Omvatten deze preventiemaatregelen instructies voor de informatieverstrekking? (Artikel 3, 4°.)		
10	Omvatten deze preventiemaatregelen instructies voor de opleiding van medewerkers? (Artikel 3, 5°.)		
11	Omvatten deze preventiemaatregelen instructies voor de controle van de kennis, vaardigheid en techniek van de deelnemers? (Artikel 3, 6°.)		
12	Worden deze preventiemaatregelen door de organisator toegepast tijdens het AOE? (Artikel 3.)		
13	Heeft de organisator voor de duur van het AOE één eindverantwoordelijke aangewezen? Of indien hij geen eindverantwoordelijke aangewezen heeft, treedt hij dan zelf op als eindverantwoordelijke? (Artikel 4, §1.)		
14	Staat deze eindverantwoordelijke in voor de algemene coördinatie en veiligheid tijdens het AOE? (Artikel 4, §1.)		
15	Nam de eindverantwoordelijke hiervoor alle noodzakelijke beslissingen? (Artikel 4, §1.)		
16	Is de eindverantwoordelijke aanwezig gedurende de ganse duur van het AOE? (Artikel 4, §1.)		
.....		
34	Is de organisator op de hoogte van het feit dat hij de door de minister (Centraal meldpunt voor producten) aangeduide administratieve dienst onmiddellijk moet inlichten over elk ernstig incident en elk ernstig ongeval, dat een deelnemer of derde overkomt tijdens het AOE? (Artikel 8.)		
		0	0,00%

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

7.11. Bijlage 11. Erkende klimsportfederaties in België

Klim en Bergsportfederatie vzw

Huis van de sport

Boomgaardstraat 22 b47

2600 Antwerpen (Berchem)

Tel: +32 3 830 75 09

Fax: +32 3 830 36 24

E-mail: info@klimenbergsportfederatie.be

Website: www.klimenbergsportfederatie.be

Natuurvriendensportfederatie vzw

Provinciestraat 53

2018 Antwerpen

Tel: +32 3 270 02 80

Fax: +32 3 235 51 42

E-mail: info@denatuurvrienden.be

Website: www.denatuurvrienden.be

Club Alpin Belge, fédération francophone d'escalade, d'alpinisme et de randonnée

Av. Albert 1er 129

5000 NAMUR

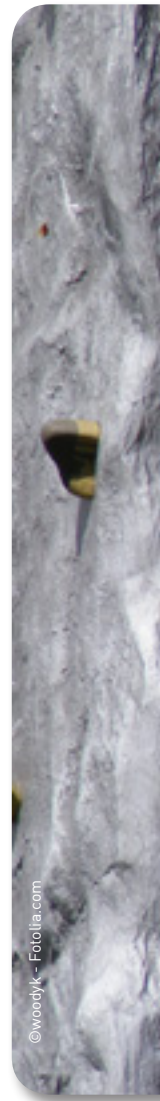
Tel: +32 81 23 43 20

Fax: +32 81 22 30 63

E-mail: secretariat@clubalpin.be

Website: www.clubalpin.be

©woodyk - Fotolia.com

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
<http://economie.fgov.be>